

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๔๐ - ๕๙ ต่อ ๒๑๐๕

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๙๗๘ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง เอกสารแจ้งเวียน (แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕)

เรียน ทุกหน่วยงานในสังกัดกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำนักบริหารกลาง ขอส่งสำเนา หนังสือ ประกาศ คำสั่ง
ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง ที่ นร ๐๑๐๖/ว ๓๕๙๗ ลงวันที่ ๒
ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ
 โปรดทราบและดำเนินการต่อไป
 โปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป
 โปรดทราบและแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

(นางโสภา กฤตลักษณ์กุล)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

กรมบริหารกลาง
เลขที่ ๑๑๓๗
วันที่ ๓๑ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๑๑.๓๗ น.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เลขรับ ๑๕๖๐๗
วันที่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๑๓.๐๐ น.

กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล
เลขรับ ๕๕๓๖
วันที่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๑๓.๕๕ น.

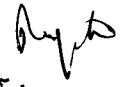
ที่ นร ๐๑๐๖/ว ๓๕๕๗
ถึง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/ว ๔๑๔ - ๔๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สำนักนายกรัฐมนตรีได้เชิญผู้แทนส่วนราชการที่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ เข้าร่วมประชุมชี้แจงในโครงการประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ รุ่นที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ และรุ่นที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมตรง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ การดำเนินโครงการประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ รวม ๒ รุ่น ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งประกอบด้วย เอกสารประกอบการบรรยายชุดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ และประมวลคำถาม - คำตอบเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ ที่ได้จัดทำขึ้นอย่างสมบูรณ์ ภายหลังจากการดำเนินโครงการประชุมชี้แจงดังกล่าวข้างต้นแล้ว อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา ค้นคว้า หรือการนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกับระเบียบฯ แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้สนใจทั่วไป สำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอประชาสัมพันธ์มาเพื่อโปรดทราบการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งขณะนี้ได้มีการดำเนินการผ่านเว็บไซต์ของสำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว และสามารถตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวได้ที่ www.opm.go.th/opminter/mainframe.asp

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

- ทราบ ผอ.กรมตรวจบัญชีฯ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕
- ดำเนินการตามเสนอ

นางไสยา กุลคุลย์กุล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๖๔๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๘๔๖

เพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นควรมอบฝ่ายบริหารทั่วไป
แจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานทราบต่อไป

(นางสาวสุกัลยา สาร)
นักทรัพยากรบุคคล

(นางสาวมะลิวัลย์ ขอพึงลาภ)
หัวหน้ากลุ่มงานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล

ประมวลคำถาม – คำตอบเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕

ในการประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ วันที่ ๑ และวันที่ ๒

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๓ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

คำถามข้อ ๑: ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตการลากิจส่วนตัวต่อเนื่องจากการลาคงเดิมของข้าราชการไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลา และการใช้อำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาสำหรับข้าราชการแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามตารางที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบฯ เช่น กรณีตารางหมายเลข ๑ การลาของข้าราชการพลเรือน กำหนดให้ปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจอนุญาตการลากิจส่วนตัวต่อเนื่องจากการลาคงเดิมของข้าราชการในสังกัด รวม ๑๕๐ วันทำการ

คำถามข้อ ๒: ตามตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับเดิม) ได้กำหนดให้หัวหน้าฝ่าย เป็นผู้มีอำนาจอนุญาตการลาป่วยครั้งหนึ่งไม่เกิน ๓๐ วัน และการลากิจส่วนตัวครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๕ วัน แต่ตามตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ฉบับใหม่) มิได้กำหนดให้อำนาจอนุญาตการลาดังกล่าวแก่หัวหน้าฝ่ายแล้วใช่หรือไม่

คำตอบ: ใช่ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้กำหนดให้หัวหน้าฝ่ายเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตการลาของข้าราชการในฝ่ายสำหรับการลาป่วยครั้งหนึ่งไม่เกิน ๓๐ วัน และการลากิจส่วนตัวครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๕ วัน หากแต่เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักหรือกองที่จะพิจารณาอนุญาตการลาดังกล่าวของข้าราชการในสังกัดสำนักหรือกอง

คำถามข้อ ๓: ส่วนราชการแห่งหนึ่งมีสำนักหรือกองที่ได้จัดตั้งโดยกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ และมีข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการสำนักหรือกองดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ผู้อำนวยการสำนักหรือกองดังกล่าว จะมีอำนาจอนุญาตการลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือไม่ หากไม่มีอำนาจอนุญาตการลา หัวหน้าส่วนราชการจะมอบอำนาจอนุญาตการลาของตนให้แก่ผู้อำนวยการสำนักหรือกองดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาให้เป็นไปตามตารางที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบฯ กรณีของผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาของข้าราชการพลเรือนนั้น ย่อมเป็นไปตามตารางหมายเลข ๑ การลาของข้าราชการพลเรือน ท้ายระเบียบฯ ซึ่งในหลักการของตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบฯ ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นตำแหน่งบังคับบัญชาของส่วนราชการตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาประเภทต่าง ๆ ดังนั้น กรณีสำนักหรือกองที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ ผู้อำนวยการสำนักหรือกองดังกล่าว ซึ่งมีผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นตำแหน่งบังคับบัญชาของส่วนราชการในระดับสำนักหรือกองตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จึงไม่มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาของข้าราชการพลเรือนตามระเบียบฯ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ประกอบตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบฯ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อ ๘ วรรคสี่ ของระเบียบฯ ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลา

จะมอบหมายหรือมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้พิจารณาหรืออนุญาตการลาแทนก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับตำแหน่งและความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ ดังนั้น หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไปอาจมอบอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาที่ตนมีอยู่ (เท่าที่ตนมีอำนาจอนุญาตการลาอยู่ หรือน้อยกว่าก็ได้) ให้แก่ผู้อำนวยการสำนักหรือกองที่มีได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการแทนตนได้ โดยทำเป็นหนังสือตามนัยข้อ ๘ วรรคสี่ ของระเบียบฯ

คำถามข้อ ๔: ผู้อำนวยการสำนักหรือกองจะมอบอำนาจอนุญาตการลาให้แก่หัวหน้าฝ่ายหรือผู้อำนวยการส่วน ซึ่งเป็นพนักงานสถาบันหรือพนักงานมหาวิทยาลัย (มิใช่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา) ได้หรือไม่

คำตอบ: เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ใช้บังคับแก่ข้าราชการรวม ๔ ประเภท ประกอบกับระเบียบฯ ข้อ ๘ วรรคสี่ ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาจะมอบหมายหรือมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นผู้พิจารณาหรืออนุญาตแทนก็ได้โดยให้คำนึงถึงระดับตำแหน่งและความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ ซึ่งในหลักการของระเบียบฯ การมอบหมายหรือมอบอำนาจดังกล่าว ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาสมควรมอบให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เป็นข้าราชการประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ในบังคับของระเบียบฯ ด้วยกันเท่านั้น

คำถามข้อ ๕: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการยกเว้นผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาต หัวหน้าส่วนราชการจะมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีอำนาจอนุญาตการลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ในประเทศหรือต่างประเทศของข้าราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาคได้หรือไม่

คำตอบ: ได้ ทั้งนี้ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ วรรคสี่

คำถามข้อ ๖: ในการเก็บสถิติวันลา จำเป็นจะต้องให้บุคลากรในฝ่ายการเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการเท่านั้นใช่หรือไม่ หากจะให้บุคลากรในฝ่ายอื่น ๆ เช่น ฝ่ายบริหารทั่วไป เป็นผู้ดำเนินการได้หรือไม่

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้กำหนดเกี่ยวกับผู้ทำหน้าที่บันทึกหรือตรวจสอบสถิติวันลาของข้าราชการในสังกัดไว้อย่างแน่ชัด และในทางปฏิบัติการเก็บรวบรวมสถิติการลาของข้าราชการอาจดำเนินการเป็นหลายระดับ เช่น ระดับกรม มีฝ่ายการเจ้าหน้าที่ เป็นหน่วยตรวจสอบ และเก็บรวบรวมสถิติการลาของข้าราชการในสังกัดกรมทั้งหมด ระดับสำนักหรือกอง มีฝ่ายบริหารของสำนักหรือกองเป็นหน่วยตรวจสอบ เก็บรวบรวมหลักฐานการลาของข้าราชการในสังกัดสำนักหรือกอง และจัดส่งสถิติการลาของข้าราชการในสังกัดสำนักหรือกองไปยังฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ระดับกรม เป็นต้น กรณีจึงสมควรมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบันทึกหรือตรวจสอบสถิติวันลาของข้าราชการในสังกัดส่วนราชการในแต่ละระดับตามความจำเป็นและความเหมาะสม

คำถามข้อ ๗: การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะยาวของส่วนราชการ เช่น โรงเรียนผู้บริหารระดับต่าง ๆ หากผู้เข้ารับอบรมประสงค์จะลาป่วย ลากิจส่วนตัว หรือลาประเภทอื่น ระหว่างการฝึกอบรมนั้น จะต้องยื่นใบลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง ใช่หรือไม่

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้นมิใช่เป็นกรณีที่ข้าราชการได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการ ณ หน่วยงานอื่นใด ข้าราชการจึงไม่สามารถยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ไปช่วยราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง หากแต่เป็นกรณีที่ข้าราชการได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุมัติให้ข้าราชการเดินทางไปราชการ และการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งการลาระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ตามที่ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการฯ จึงขึ้นอยู่กับระเบียบปฏิบัติของสถาบันหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ หลักสูตรการฝึกอบรมดังกล่าว

คำถามข้อ ๘: ขอให้อธิบายเรื่องการนับวันลาแยกเป็น ๒ กรณี อีกครั้งหนึ่ง

คำตอบ: การนับวันลาตามข้อ ๑๐ วรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ อาจแยกออกได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. การนับวันลาเพื่อประโยชน์ในการเสนอหรือจัดส่งใบลา และอนุญาตให้ลาสำหรับการลาทุกประเภท จะต้องนับต่อเนื่องกัน โดยนับวันหยุดราชการ อาทิ วันหยุดราชการประจำสัปดาห์ วันหยุดราชการประจำปี หรือวันหยุดชดเชย ที่อยู่ในระหว่างวันลาประเภทเดียวกันรวมเป็นวันลาด้วย

๒. การนับวันลาเพื่อประโยชน์ในการคำนวณวันลา (หรือเก็บสถิติวันลา) หากเป็นการลาป่วยปกติธรรมดา ที่มีใช้การลาป่วยตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร การลากิจส่วนตัว และการลาพักผ่อน ให้นับเฉพาะวันทำการ โดยหักวันหยุดราชการที่มีอยู่ระหว่างนั้นออกเพื่อให้เหลืออยู่เฉพาะวันเปิดทำการที่จะต้องนำไปคำนวณวันลา (หรือเก็บสถิติวันลา) ส่วนการลาประเภทอื่น รวมทั้งการลาป่วยตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการนั้น ให้นับต่อเนื่องกัน โดยนับวันหยุดราชการที่อยู่ในระหว่างวันลาประเภทเดียวกันรวมเป็นวันลาด้วย

คำถามข้อ ๙: การนับจำนวนวันลา จะต้องนับอย่างไร

กรณีที่ ๑ ลากิจส่วนตัววันที่ ๑ - ๕ นับเป็น ๑ ครั้ง ต่อมายกเลิกวันลาในวันที่ ๒ และวันที่ ๔ เหลือวันคือวันที่ ๑ วันที่ ๓ และวันที่ ๕ จะนับเป็นกี่ครั้ง

กรณีที่ ๒ ลากิจส่วนตัววันที่ ๑ - ๓ นับ ๑ ครั้ง ต่อมายกเลิกเข้าวันที่ ๒ และป่วยวันที่ ๓ เหลือวันที่ลา คือ วันที่ ๑ (เต็มวัน) วันที่ ๒ (ป่วย) และเข้าวันที่ ๓ (เข้า) จะนับเป็นการลากิจกี่ครั้ง

คำตอบ: กรณีที่ ๑ และกรณีที่ ๒ น่าจะต้องนับเป็นการลา ๓ ครั้ง ทั้งนี้ กรณีมีข้อสังเกตว่า ในทางปฏิบัติ ทั้ง ๒ กรณี อาจมีปัญหาในการเสนอและการจัดส่งใบลาในแต่ละครั้งต่อผู้มีอำนาจอนุญาตการลาที่จะต้องพิจารณาประกอบด้วย

คำถามข้อ ๑๐: การลาตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ของปีงบประมาณหนึ่งจนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ของปีงบประมาณถัดไป ควรจะจัดส่งใบลา ๑ ครั้ง หรือจัดส่งใบลา ๒ ครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับปีงบประมาณ กล่าวคือ การนับวันลา จะนับในปีงบประมาณเดียว หรือนับทั้งสองปีงบประมาณ

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคสาม ได้กำหนดให้ การลาป่วยหรือลากิจส่วนตัวซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกัน จะเป็นในปีงบประมาณเดียวกันหรือไม่

ก็ตาม ให้นำใบลาเสนอขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต ดังนี้ หากเป็นการเสนอใบลาป่วยหรือการลาจิส่วนตัวซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกัน เช่น ขอลาป่วยตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ของปีงบประมาณนี้จนถึงวันที่ ๔ ตุลาคม ของปีงบประมาณถัดไป ให้เสนอใบลาป่วย ๑ ใบ และให้นำใบลาป่วย ๑ ครั้ง ส่วนการเก็บสถิติวันลาสำหรับวันลาป่วย นั้น ให้แยกเก็บสถิติวันลาของการลาป่วยออกเป็นในแต่ละปีงบประมาณ

คำถามข้อ ๑๑: กรณีข้าราชการลาป่วยจำเป็น (โรคมะเร็ง) ครั้งที่ ๑ รวม ๓๐ วัน ครั้งที่ ๒ รวม ๓๐ วัน (ต่อเนื่องกัน) แล้วมาปฏิบัติงาน ๕ วัน ต่อมาขอลาป่วยเพื่อรักษาตัวด้วยโรคเดียวกันอีก ๒๕ วัน จะถือว่าเป็นการลาป่วยที่มีระยะเวลาต่อเนื่องกันหรือไม่

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้น การลาป่วยครั้งที่ ๑ และการลาป่วยครั้งที่ ๒ เป็นการลาป่วยที่มีระยะเวลาต่อเนื่องกันตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคสาม ส่วนการลาป่วยครั้งที่ ๓ นั้น เนื่องจากมีวันปฏิบัติราชการคั่นอยู่ระหว่างนั้น ๕ วัน จึงไม่เป็นการลาป่วยที่มีระยะเวลาต่อเนื่องกัน

คำถามข้อ ๑๒: นาง ก. ข้าราชการได้รับการบรรจุใหม่และอยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ ได้รับอนุญาตให้ลาคลอดบุตร ๙๐ วัน ภายหลังจากการลาคลอดบุตรแล้ว ๒๕ วัน นาง ก. ได้รับหนังสือจากส่วนราชการต้นสังกัดให้ไปเข้ารับการอบรมสัมมนาพร้อมกัน ในหลักสูตรของการพัฒนาข้าราชการในระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ (กระบวนการที่ ๓) ตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และโดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคห้า ได้กำหนดให้ การลาของข้าราชการที่ถูกเรียกกลับมาปฏิบัติราชการระหว่างลาให้ถือว่าสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ กรณีจึงมีปัญหาดังนี้

๑. กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นการที่ข้าราชการถูกเรียกกลับมาปฏิบัติราชการระหว่างการลาหรือไม่

๒. การลาคลอดบุตรของนาง ก. จะสิ้นสุดลงก่อนครบกำหนด ๙๐ วัน หรือไม่

๓. หากการลาคลอดบุตรของนาง ก. ไม่สิ้นสุด การไปเข้าร่วมสัมมนาดังกล่าวข้างต้นของนาง ก. จะถือเป็นการไปปฏิบัติราชการหรือไม่ และสามารถเบิกค่าใช้จ่ายจากทางราชการได้ตามปกติหรือไม่

๔. ในกรณีทำนองเดียวกัน ข้าราชการซึ่งอยู่ระหว่างการลาคลอดบุตร หากประสงค์จะเดินทางไปศึกษาดูงานฯ เพื่อไม่ให้ตนเองเสียโอกาส สามารถจะกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาคลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว โดยไม่ต้องมีใบรับรองของแพทย์ และวรรคสอง กำหนดให้การลาคลอดบุตรจะลาในวันที่คลอด ก่อน หรือหลังวันที่คลอดบุตรก็ได้ แต่เมื่อรวมวันลาแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน กรณีตามปัญหา ๑ - ๔ โดยหลักการแล้ว ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการ ย่อมมีฐานะเป็นข้าราชการและมีสิทธิลาคลอดบุตรตามระเบียบฯ ได้ไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร ดังนั้น การที่ข้าราชการได้รับหนังสือจากส่วนราชการต้นสังกัดให้ไปเข้าร่วมสัมมนาพร้อมกัน ในหลักสูตรของการพัฒนา

ข้าราชการในระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ (กระบวนกรที่ ๓) ตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด หรือกรณีอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันหากข้าราชการผู้นั้นได้เดินทางไปเข้าร่วมสัมมนาดังกล่าวระหว่างการลาคลอดบุตร ซึ่งถือได้ว่าข้าราชการผู้นั้นไม่ประสงค์จะใช้สิทธิลาคลอดบุตรที่เหลืออยู่ต่อไปอีก ย่อมจะส่งผลทำให้วันลาคลอดบุตรตามสิทธิที่เหลืออยู่เต็มขั้นสิ้นสุดลง และวันเดินทางไปราชการเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่วันที่ได้เดินทางไปราชการ

คำถามข้อ ๑๓: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคเจ็ด กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยกเลิกวันลาไว้ไม่ชัดเจน ข้าราชการจะขอยกเลิกวันลาภายหลังจากที่มาปฏิบัติราชการแล้วได้หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคเจ็ด กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลา หากประสงค์จะยกเลิกวันลาที่ยังไม่ได้หยุดราชการ ให้เสนอขอยกเลิกวันลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลา และให้ถือว่าการลาเป็นอันสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ ซึ่งในหลักการของระเบียบฯ หากข้าราชการประสงค์จะยกเลิกวันลาที่ยังไม่ได้หยุดราชการ ข้าราชการผู้นั้นจะต้องยื่นแบบใบขอยกเลิกวันลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตการลาและได้รับอนุญาตการยกเลิกวันลา ก่อนวันที่ขอยกเลิกวันลา หรือในวันที่ขอยกเลิกวันลา และให้ถือว่าการลาเป็นอันสิ้นสุดลงก่อนวันมาปฏิบัติราชการ

คำถามข้อ ๑๔: ส่วนราชการใช้ระบบ SCAN ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อในบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัด จึงมิได้ใช้แบบบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการตามตัวอย่างบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กรณีดังกล่าว ส่วนราชการจะต้องใช้บัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการอย่างไร เพื่อใช้ในการตรวจสอบวันและเวลาทำงานของข้าราชการแต่ละคน

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัด โดยมีสาระสำคัญตามตัวอย่างทำระเบียบนี้ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเวลาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้ กรณีที่ส่วนราชการนำเทคโนโลยีในระบบ SCAN ลายนิ้วมือมาใช้เป็นเครื่องบันทึกเวลาการปฏิบัติแทนการจัดทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการ นั้น ย่อมสามารถกระทำได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ระบบ SCAN ลายนิ้วมือดังกล่าว สมควรจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการมาปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัดที่สอดคล้องกับบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการตามตัวอย่างทำระเบียบฯ ด้วย

คำถามข้อ ๑๕: กรมแห่งหนึ่งนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการสแกน (SCAN) ลายนิ้วมือ มาใช้ในการลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัด หากข้าราชการรายหนึ่งมาปฏิบัติราชการจริง แต่ลืมลงเวลาปฏิบัติราชการ โดยการสแกน (SCAN) ลายนิ้วมืองดกล่าว กรมจะสามารถยกเว้นการลงเวลาปฏิบัติราชการให้แก่ข้าราชการรายดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้กำหนดวิธีปฏิบัติในเรื่องของการลืมลงเวลามาปฏิบัติราชการไว้แต่อย่างใด กรณีจึงสมควรต้องนำหลักทั่วไปในการปฏิบัติราชการ

มาประกอบการพิจารณา หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการรายดังกล่าวได้มาปฏิบัติราชการในวันนั้นจริง โดยมีหลักฐานเกี่ยวกับการมาปฏิบัติราชการดังกล่าวตรวจสอบได้ ก็สมควรต้องจัดทำบันทึกรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุญาตจัดแจ้งการลี้มลงเวลาการมาปฏิบัติราชการในวันดังกล่าวแทนการสแกนลายนิ้วมือ

คำถามข้อ ๑๖: ข้าราชการประเภทใด ระดับใด ที่ไม่ต้องลงเวลาปฏิบัติราชการ

คำตอบ: โดยปกติข้าราชการทุกระดับควรลงเวลาปฏิบัติราชการ แต่อย่างไรก็ดี การที่ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดมิได้ลงเวลาปฏิบัติราชการ ก็มีข้อสันนิษฐานเด็ดขาดว่ามีได้มาปฏิบัติราชการ เช่น ตอนเช้าออกจากบ้านเพื่อไปประชุมหรือติดต่อราชการที่อื่นก่อน จึงมิได้ลงเวลาปฏิบัติราชการ ในกรณีเช่นนี้ จะถือว่ามิได้มาปฏิบัติราชการมิได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติราชการของข้าราชการที่มีการปฏิบัติราชการในลักษณะพิเศษ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑ วรรคสอง จึงได้กำหนดให้ในกรณีจำเป็น หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดวิธีลงเวลาการปฏิบัติราชการ หรือวิธีควบคุมการปฏิบัติราชการของข้าราชการที่มีการปฏิบัติราชการในลักษณะพิเศษเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่จะต้องมีหลักฐานให้สามารถตรวจสอบวันเวลาการปฏิบัติราชการได้ด้วย กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาอาจผ่อนผันให้ข้าราชการบางตำแหน่งหรือบางระดับ ไม่ต้องลงเวลาปฏิบัติราชการ ซึ่งการผ่อนผันให้ข้าราชการตำแหน่งใดหรือตั้งแต่ระดับใดขึ้นไปไม่ต้องลงเวลาปฏิบัติราชการดังกล่าวก็สุดแล้วแต่ดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการ แล้วแต่กรณี ที่จะพิจารณา

คำถามข้อ ๑๗: การให้ผู้อื่นลงชื่อมาปฏิบัติราชการแทน ถือเป็นความผิดหรือไม่ ถ้าผิด จะถือเป็นกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบธรรมเนียมของทางราชการ และเป็นความผิดทางวินัย

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้น อาจเข้าข่ายการปลอมแปลงเอกสารหรือการจัดทำเอกสารอันเป็นเท็จ ซึ่งเป็นความผิดทางวินัยและทางอาญาได้

คำถามข้อ ๑๘: การพิมพ์รายชื่อบุคลากรลงไว้ในบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้า เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากร สามารถจะกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ตามตัวอย่างบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการ ทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดหมายเหตุเกี่ยวกับรายละเอียดในช่อง ชื่อ - ชื่อสกุล (ตัวบรรจง) ไว้ว่า ชื่อ ชื่อสกุล จะพิมพ์หรือให้ผู้ลงชื่อเป็นผู้เขียนด้วยตัวบรรจงก็ได้ ดังนั้น การพิมพ์รายชื่อบุคลากรลงไว้ในบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้าจึงอยู่ในข่ายที่เป็นการดำเนินการตามหมายเหตุที่กำหนดไว้ในตัวอย่างบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการ ทำระเบียบฯ อนึ่ง กรณีมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการควบคุมเวลาปฏิบัติของข้าราชการที่พิมพ์ชื่อ ชื่อสกุล ระบุในบัญชีดังกล่าวไว้ล่วงหน้าแล้วในแต่ละวันว่า ซึ่งสมควรต้องอนุญาตให้เฉพาะข้าราชการที่มาปฏิบัติราชการตรงตามกำหนดรอบเวลาทำงานเท่านั้นลงลายมือชื่อในบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการได้ (แยกเล่มปกติ กับเล่มสาย)

คำถามข้อ ๑๙: ข้าราชการขอลาป่วยเนื่องจากประสบอุบัติเหตุกระดูกขาหัก และได้รับอนุญาตการลาป่วยแล้ว ๑๒๐ วัน โดยมีอธิบดีเป็นผู้อนุญาตการลาดังกล่าว ต่อมาแพทย์ผู้ทำการรักษามีความเห็นให้ข้าราชการรายนี้ลาป่วยต่อไปอีก ๓๐ วัน ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตการลาป่วยในครั้งนี้

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคสาม ได้กำหนดให้การลาป่วยหรือลาจิสสวนตัวซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกัน จะเป็นในปิงบประมาณเดียวกันหรือไม่ ก็ตาม ให้นำเป็นการลาครั้งหนึ่ง ถ้าจำนวนวันลาครั้งหนึ่งรวมกันเกินอำนาจของผู้มีอำนาจอนุญาตระดับใด ให้นำใบลาเสนอขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการรายนี้ จะขอลาป่วยซึ่งมีระยะเวลาการลาป่วยต่อเนื่องกัน โดยลาครั้งแรก ๑๒๐ วัน ย่อมอยู่ในอำนาจอธิบดีที่จะ พิจารณาอนุญาตการลา และลาครั้งหลังเพิ่มเติมอีก ๓๐ วัน รวมทั้งสิ้น (ครั้งแรก บวก ครั้งหลัง) เป็น ๑๕๐ วัน (ให้นำเป็นการลาครั้งหนึ่ง) ย่อมอยู่ในอำนาจปลัดกระทรวงที่จะพิจารณาอนุญาตการลาป่วยดังกล่าวตามนัย ระเบียบฯ ข้อ ๑๐ วรรคสาม ประกอบตารางหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบฯ

คำถามข้อ ๒๐: กรณีที่ผู้บังคับบัญชาเรียกตัวข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลากลับมาปฏิบัติราชการระหว่างการลา ผู้ใดจะเป็นผู้จ่ายค่าเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการ เนื่องจากบางกรณีเป็นการลาที่มีระยะเวลา การลา ยาว และมีการจัดโปรแกรมการเดินทางไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน เช่น ค่าตัวเครื่องบิน และค่าที่พัก (ยินดี จะกลับมาปฏิบัติราชการตามคำสั่ง)

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคสี่ ได้กำหนดให้ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ลาจิสสวนตัวซึ่งมิใช่ลาจิสสวนตัว เพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๒๒ หรือลาพักผ่อน ซึ่งได้หยุดราชการไปยังไม่ครบกำหนด ถ้ามีราชการจำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวมาปฏิบัติราชการระหว่างการลาก็ได้ ซึ่งระเบียบฯ มีเจตนารมณ์ มุ่งหมายให้งานราชการถือเป็นเรื่องที่สำคัญ สำหรับการลา ๓ ประเภท ได้แก่ ลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ลาจิสสวนตัวซึ่งมิใช่ลาจิสสวนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๒๒ หรือลาพักผ่อน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการลาที่เกิดขึ้น บ่อยครั้ง มีระยะเวลาไม่มากนัก และไม่มีข้อยุ่งยากในการกลับมาปฏิบัติราชการโดยไม่ชักช้า หากมีราชการ จำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวข้าราชการผู้ลาให้มาปฏิบัติราชการระหว่างการ ลาก็ได้ ส่วนเรื่องของค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการ นั้น ไม่มีข้อกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ใน ระเบียบฯ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในส่วนนี้ได้

คำถามข้อ ๒๑: กรณีการลาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จำเป็นต้องพิมพ์ (Print) ใบลาออกมาเป็นเอกสาร กระจาย เก็บไว้เป็นหลักฐานในราชการอีกด้วยหรือไม่

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑ วรรคสอง กำหนดว่า ส่วนราชการอาจนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการเสนอใบลา อนุญาตให้ลา และยกเลิก วันลา สำหรับการลาป่วย ลาพักผ่อน หรือลาจิสสวนตัวซึ่งมิใช่ลาจิสสวนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๒๒ ก็ได้ ทั้งนี้ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะต้องเป็นระบบที่มีความปลอดภัย รัดกุม สามารถตรวจสอบตัวบุคคล และ เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการลาเป็นหลักฐานในราชการได้ ดังนั้น เมื่อส่วนราชการได้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์ มาประยุกต์ใช้ในการลาของข้าราชการรวม ๓ ประเภท ซึ่งระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะต้องเป็นระบบ ที่ปลอดภัย รัดกุม สามารถตรวจสอบตัวบุคคล และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการลาเป็นหลักฐานในราชการได้อยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องพิมพ์ (Print) ใบลาออกมาเป็นเอกสารกระจายเก็บไว้เป็นหลักฐานในราชการอีก

คำถามข้อ ๒๒: ส่วนราชการจะสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง “แบบใบลา” เป็นอย่างอื่นได้หรือไม่

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง

กำหนดให้ การลาให้ใช้ใบลาตามแบบทำยระเบียบนี้ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นหรือรีบด่วนจะใช้ใบลาที่มีข้อความไม่ครบถ้วนตามแบบหรือจะลาโดยวิธีการอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องส่งใบลาตามแบบในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ ดังนั้น ในหลักการของระเบียบฯ โดยปกติการลาของข้าราชการจะต้องใช้ใบลาตามแบบทำยระเบียบฯ โดยระเบียบฯ มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลาแต่ละประเภทของข้าราชการได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย มีแบบใบลาเป็นมาตรฐานเดียวกัน และใช้เป็นหลักฐานควบคุมสถิติจำนวนวันลาว่า ข้าราชการได้มีการใช้สิทธิการลาประเภทใดไปแล้วเพียงใด จะมีผลกระทบไปถึงการพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น การพิจารณาความดีความชอบประจำปี การพิจารณาจ่ายเงินเดือนระหว่างลา เป็นต้น ส่วนราชการจึงไม่อาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลง “แบบใบลา” เป็นอย่างอื่นได้

คำถามข้อ ๒๓: กรณีที่ข้าราชการไม่สามารถมาปฏิบัติราชการได้อันเนื่องมาจากเหตุการณ์พิเศษ หากหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง หรือหัวหน้าส่วนราชการ แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า กรณีไม่เป็นเหตุการณ์พิเศษ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๕ วรรคสาม กำหนดให้ถือว่าวันที่ข้าราชการผู้นั้นไม่มาปฏิบัติราชการเป็นวันลาบางส่วนตัว ในกรณีเช่นนี้ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลพินิจในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ลาบางส่วนตัวได้หรือไม่ หรือว่าเป็นกรณีที่ให้ถือว่าเป็นการอนุญาตให้ลาบางส่วนตัวโดยอัตโนมัติ

คำตอบ: โดยหลักการแล้ว เมื่อข้าราชการได้รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งอุปสรรคขัดขวางที่ทำให้มาปฏิบัติราชการไม่ได้ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ จนถึงหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง หรือหัวหน้าส่วนราชการ แล้วแต่กรณี ทันทีในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ หากหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง หรือหัวหน้าส่วนราชการ แล้วแต่กรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่เป็นเหตุการณ์พิเศษ ก็ให้ถือว่าวันที่ข้าราชการผู้นั้นไม่มาปฏิบัติราชการเป็นวันลาบางส่วนตัวโดยอัตโนมัติตามรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และข้อสั่งการของหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง หรือหัวหน้าส่วนราชการ แล้วแต่กรณี

คำถามข้อ ๒๔: การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร และการลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ จะได้รับสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาหรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๖ ได้กำหนดให้ การที่ได้รับเงินเดือนระหว่างการลา ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ดังนั้น การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร และการลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ จะได้รับสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาหรือไม่นั้น ย่อมเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งในปัจจุบันได้แก่ พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และขณะนี้อยู่ระหว่างกระทรวงการคลังพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เพื่อที่จะให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร และลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕)

คำถามข้อ ๒๕: เดิมการลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๒ ได้กำหนดให้ลาได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลา แต่ปัจจุบัน

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๖ มิได้ระบุเกี่ยวกับสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาไว้ กรณีดังกล่าวจะถือได้หรือไม่ว่า การลาบางส่วนเพื่อเลี้ยงดูบุตรสามารถลาได้โดยมีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาใช่หรือไม่ รวมทั้งการลาติดตามคู่สมรส สามารถลาได้โดยมีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างการลาใช่หรือไม่

คำตอบ: เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๖ กำหนดให้การให้ได้รับเงินเดือนระหว่างการลา ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งในปัจจุบันได้แก่ พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และโดยที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๒๖: พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องถูกยกเลิกไปทั้งฉบับหรือไม่ หรือจะแก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร และการลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพเท่านั้น และในระหว่างที่ยังมิได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ส่วนราชการจะต้องถือปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ: เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๒๗: ในทางปฏิบัติ การไปพบแพทย์หรือเจ็บป่วยเล็กน้อย ๆ เป็นครั้งคราว ผู้ลาจะใช้สิทธิลาพักผ่อนทุกครั้ง เนื่องจากไม่ประสงค์ให้มีประวัติการลาป่วยหรือลาบางส่วน ครรณดังกล่าวจะถือว่าเป็นการปฏิบัติผิดระเบียบหรือไม่ เนื่องจากเห็นว่าถือเป็นการเสียสละ (คิดเองแต่น่าจะผิด) อีกทั้งหน่วยงานมีบุคลากรถือปฏิบัติในทำนองเดียวกันนี้เป็นจำนวนมาก หากจะให้ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาลงในรายละเอียดของมูลเหตุและวัตถุประสงค์ของผู้ลา อาจจะเป็นการยุ่งยากต่อการพิจารณาเป็นอย่างมาก

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๗ (๑) - (๑๑) ได้กำหนดให้การลาแบ่งออกเป็น ๑๑ ประเภท คือ การลาป่วย การลาคคลอดบุตร การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ฯลฯ ซึ่งในหลักการของระเบียบ ข้าราชการจะต้องใช้สิทธิลาหยุดราชการเพราะเหตุซึ่งจำแนกไว้ตามประเภทของการลาที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ข้าราชการผู้ลาจะต้องใช้สิทธิการลาให้ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริง มูลเหตุแห่งการลา และประเภทของการลานั้น ๆ ด้วย จึงจะเป็นการปฏิบัติที่ชอบด้วยระเบียบ สำหรับการใช้สิทธิลาพักผ่อนนั้น โดยที่ระเบียบฯ มีเจตนารมณ์เปิดโอกาสให้ข้าราชการสามารถใช้สิทธิลาพักผ่อนดังกล่าวได้อย่างกว้างมากกว่าสิทธิการลาประเภทอื่น ๆ และเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาที่จะพิจารณาอนุญาตโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๗ แต่ทั้งนี้ การใช้สิทธิการลาพักผ่อนดังกล่าวจะต้องเป็นไปด้วยความสุจริตด้วย หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การไปพบแพทย์ดังกล่าวเป็นการไปพบแพทย์เพื่อทำการรักษาอาการเจ็บป่วยในวันนั้น เช่น การฉีดเคมีบำบัด หรือการเข้ารับการผ่าตัด เป็นต้น ก็สมควรจะต้องลาป่วยในวันที่ไปทำการรักษาอาการเจ็บป่วย เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๑๗ (๑)

คำถามข้อ ๒๘: กรณีที่ข้าราชการเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรง จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการรักษาเป็นเวลานาน จะสามารถลาป่วยได้นานที่สุดเท่าใด และการนับวันลาป่วยนั้นให้นับรวมวันหยุดราชการด้วยหรือไม่อย่างไร และหากมีความจำเป็นที่จะต้องลาป่วยเกินกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนวันลาป่วยในแต่ละปีงบประมาณของข้าราชการไว้แต่อย่างใด กรณีจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการได้ป่วยจริงหรือไม่ หากได้ความว่าป่วยจริง ก็ย่อมมีสิทธิขอลาป่วยเพื่อรักษาตัวจนกว่าจะหายป่วย ส่วนการนับวันลาป่วยนั้น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ วรรคสอง และวรรคสาม

คำถามข้อ ๒๙: กรณีที่ข้าราชการมีอาการเจ็บป่วยจริง แต่ไม่จัดส่งใบลาป่วย จะถือว่าเป็นการขาดราชการหรือไม่ และการขาดราชการติดต่อกันหลายวัน ถือว่ามีความผิดอย่างไร และส่วนราชการจะมีมาตรการดำเนินการในเรื่องนี้ (การขาดราชการ) อย่างไรบ้าง

คำตอบ: กรณีข้าราชการได้เจ็บป่วยจริง แต่ลืมจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ ต่อมาจึงได้ยื่นใบลาป่วยในภายหลัง ในกรณีเช่นนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ลาได้ป่วยจริง ผู้บังคับบัญชาก็ย่อมจะต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาอนุญาตการลาป่วยดังกล่าว แต่ในส่วนของ การจัดส่งใบลาล่าช้า นั้น เป็นเรื่องของการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ สมควรที่ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร

คำถามข้อ ๓๐: กรณีที่ข้าราชการไปเข้ารับการผ่าตัดบริจาคไตให้แก่ญาติของตน จะถือเป็นการลาป่วยได้หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๘ กำหนดว่า “ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาป่วยเพื่อรักษาตัว ...” กรณีข้าราชการเข้ารับการผ่าตัดเพื่อบริจาคไตให้แก่ญาติของตน แม้ว่าข้าราชการผู้ลาจะมีได้มีความประสงค์ขอลาป่วยเพื่อรักษาตัวก็ตาม แต่เนื่องจากการเข้ารับการผ่าตัดไตจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการทางการแพทย์เพื่อรักษาชีวิตของผู้บริจาคไตในขณะที่ทำการผ่าตัดด้วย กรณีจึงน่าจะต้องใช้สิทธิลาป่วยในวันที่ทำการผ่าตัดด้วยเพื่อให้ตรงกับข้อเท็จจริงมากกว่าการใช้สิทธิการลาประเภทอื่น

คำถามข้อ ๓๑: หากส่วนราชการจะออกประกาศเพื่อใช้บังคับเป็นการภายใน โดยอาจจะกำหนดให้การลาป่วยของข้าราชการในสังกัดตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป จะต้องมิไ้รับรองของแพทย์ ได้หรือไม่ ถ้าหากได้ ส่วนราชการจะต้องจัดทำเป็นประกาศหรือจัดทำเป็นเพียงแนวปฏิบัติของส่วนราชการ

คำตอบ: การที่จะพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการลาป่วยหรือไม่นั้น ย่อมอยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจอนุญาตการลาตามตารางท้ายระเบียบฯ ที่จะพิจารณา ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ ซึ่งโดยหลักการแล้ว ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาสมควรจะต้องพิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบนี้กำหนด และมูลเหตุแห่งการลาหรือวัตถุประสงค์ของผู้ลา รวมทั้งข้อเท็จจริงที่ผู้มีอำนาจจะต้องนำมาพิจารณาให้ปรากฏตามเจตนารมณ์ของระเบียบฯ ด้วย ดังนั้น หากผู้มีอำนาจอนุญาตการลาเห็นสมควรกำหนดเป็นหลักการเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตการลาป่วยของข้าราชการว่า การลาป่วยของข้าราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป จะต้องมิไ้รับรองของแพทย์ประกอบการพิจารณา ซึ่งถือเป็นการวางกรอบการใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุญาตการลาของผู้มีอำนาจอนุญาตการลาที่มีลักษณะแน่นอนตายตัว

หากไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ ย่อมสามารถกระทำได้โดยถือเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลา โดยอาจจัดทำเป็นรูปแบบของคำสั่งหรือประกาศให้ทราบทั่วกันก็ได้

คำถามข้อ ๓๒: กรณีที่ข้าราชการหยุดราชการตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป โดยไม่ได้ยื่นใบลาป่วยไว้ก่อน การยื่นใบลาป่วยในภายหลังจะต้องมีใบรับรองของแพทย์ประกอบการพิจารณาอนุญาตการลาป่วยดังกล่าวหรือไม่

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๘ วรรคสี่ กำหนดให้ การลาป่วยไม่ถึง ๓๐ วัน ไม่ว่าจะเป็นการลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งติดต่อกัน ถ้าผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นสมควร จะสั่งให้มีใบรับรองของแพทย์ตามวรรคสามประกอบลา หรือสั่งให้ผู้ลาไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตก็ได้ ดังนั้น การลาป่วยไม่ถึง ๓๐ วัน ไม่ว่าจะเป็นการลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งติดต่อกัน จึงขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้มีอำนาจอนุญาตการลาที่จะสั่งให้มีใบรับรองของแพทย์ประกอบการลาหรือไม่ก็ได้

คำถามข้อ ๓๓: กรณีข้าราชการชายไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับหญิง หญิงจึงมิใช่ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของข้าราชการชาย แต่ถ้าหากข้าราชการชายจดทะเบียนรับรองบุตรที่เกิดกับหญิงดังกล่าว จะสามารถใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่

คำตอบ: ไม่ได้

คำถามข้อ ๓๔: กรณีข้าราชการชายมิได้จดทะเบียนสมรสกับภริยา ข้าราชการชายจะสามารถลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร ดังนั้น ข้าราชการที่จะใช้สิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๐ ภริยาที่คลอดบุตรของข้าราชการผู้นั้นจะต้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย (จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย) เท่านั้น

คำถามข้อ ๓๕: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร และให้มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ นั้น หมายความว่า การที่ภริยาคลอดบุตร ๑ ครั้ง ข้าราชการจะลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรก็ครั้งก็ได้ แต่ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วันทำการ หรือลาได้ครั้งเดียวไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

คำตอบ: โดยหลักการแล้ว ข้าราชการมีสิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่ง (การลา ๑ ครั้ง ต่อการที่ภริยาคลอดบุตร ๑ ครั้ง) ติดต่อกัน (ต่อเนื่องกัน) รวม ๑๕ วันทำการ

คำถามข้อ ๓๖: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่ง

ใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร และให้มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ นั้น คำว่า “ครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ” ในที่นี้ หมายความว่าอย่างไร กล่าวคือ ลาได้หลายครั้งหรือไม่ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกิน ๑๕ วันทำการ เช่น ลากครั้งที่ ๑ (๕ วันทำการ) ครั้งที่ ๒ (๕ วันทำการ) ครั้งที่ ๓ (๕ วันทำการ) เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน ๑๕ วันทำการ หรือจะลาได้หลายครั้งหรือไม่ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกิน ๑๕ วันทำการ เช่น ลากครั้งที่ ๑ (๑๒ วันทำการ) ครั้งที่ ๒ (๑๐ วันทำการ) ใช้หรือไม่ หรือจะลาได้ครั้งเดียวภายใน ๙๐ วัน แต่จะต้องไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

คำตอบ: โดยหลักการแล้ว ข้าราชการมีสิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่ง (การลา ๑ ครั้ง ต่อการที่ภริยาคลอดบุตร ๑ ครั้ง) ติดต่อกัน (ต่อเนื่องกัน) รวม ๑๕ วันทำการ และให้ใช้สิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรดังกล่าวภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ภริยาคลอดบุตร

คำถามข้อ ๓๗: ขอรบกวนความหมายของคำว่า “ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย” หากข้าราชการชายมิได้จดทะเบียนสมรส จะต้องมิใช่ข้าราชการดังกล่าวเป็นบิดาในใบสูติบัตรของบุตรที่เกิดกับภริยาที่ยังมิได้จดทะเบียนสมรสนั้นใช่หรือไม่ และการใช้สิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรภายหลังการคลอดบุตรเกิน ๙๐ วันจะสามารถลาได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ๑. เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย” ไว้ แต่โดยที่ระเบียบฯ มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว หมายความว่าถึง ภริยาที่ได้จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นกรณีข้าราชการชายมิได้จดทะเบียนสมรสกับภริยาที่คลอดบุตร แม้ว่าจะมิใช่บิดาในสูติบัตรของบุตรที่เกิดจากภริยาที่มีได้จดทะเบียนสมรสนั้น ก็ไม่ถือว่าเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการชายจึงไม่มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร ซึ่งในหลักการของระเบียบฯ การใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรดังกล่าว ข้าราชการจะต้องใช้สิทธิลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ภริยาคลอดบุตร ดังนั้น ข้าราชการจะใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรภายหลังจากการที่ภริยาคลอดบุตรแล้วเกิน ๙๐ วัน ไม่ได้

คำถามข้อ ๓๘: กรณีที่ข้าราชการได้จดทะเบียนสมรสซ้อน โดยยังไม่ได้มีการร้องขอให้เป็นการสมรสซ้อนเป็นโมฆียะ ภริยาทั้งสองคนตั้งครรภ์ใกล้เคียงกัน ข้าราชการได้ใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรในช่วงที่ภริยาที่จดทะเบียนคนแรกคลอด (เดือน ก.พ.) และจะขอลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรในช่วงที่ภริยาที่จดทะเบียนสมรสซ้อนคลอด (เดือน พ.ค.) ได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: กรณีไม่น่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ โดยปกติข้าราชการมีเรื่องวินัยของข้าราชการควบคุมความประพฤติไว้อย่างดีระดับหนึ่งอยู่แล้ว ประกอบกับการจดทะเบียนสมรสซ้อนดังกล่าว ข้าราชการอาจจะเข้าข่ายการแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน อันเป็นความผิดทางอาญาได้ ส่วนการที่จะลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่ นั้น ในชั้นนี้ ขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่ให้คำปรึกษาในเรื่องนี้

คำถามข้อ ๓๙: ข้าราชการชายที่มีภริยาซึ่งสมรสกันตามกฎหมายอิสลามจะสามารถใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่

คำตอบ: ข้าราชการชายจะต้องจดทะเบียนสมรสกับภริยาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงจะมีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้

คำถามข้อ ๔๐: ข้าราชการชายที่มีภริยาซึ่งสมรสตามหลักกฎหมายอิสลาม (สามีมีภรรยาได้ ๔ คน) จะสามารถใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้ทุกคนหรือไม่

คำตอบ: ข้าราชการชายมีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้เฉพาะกรณีที่ข้าราชการชายได้จดทะเบียนสมรสกับภริยาที่คลอดบุตรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น

คำถามข้อ ๔๑: กรณีที่ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของข้าราชการชายได้คลอดบุตร และบุตรที่คลอดออกมารอดชีวิต แต่ภริยาดังกล่าวได้เสียชีวิตเมื่อคลอดบุตรแล้ว ข้าราชการชายผู้เป็นสามีจะใช้สิทธิการลาประเภทใดได้บ้าง

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้น หากภริยาที่คลอดบุตรเสียชีวิตลง ย่อมจะทำให้สิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรสิ้นสุดลง ข้าราชการชายจะมีสิทธิลาบางส่วนตัว หรือสิทธิลาพักผ่อน แล้วแต่กรณี ต่อไปอีกเท่านั้น

คำถามข้อ ๔๒: การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรติดต่อกันได้ไม่เกินครั้งละ ๑๕ วันทำการ ขอทราบว่าจะแบ่งระยะเวลาการลาดังกล่าวออกเป็น ๓ ช่วง ๆ ละ ๕ วันทำการ จะได้หรือไม่

คำตอบ: ไม่ได้ เนื่องจากข้าราชการมีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกัน (ต่อเนื่องกัน) ได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

คำถามข้อ ๔๓: กรณีที่ข้าราชการได้ใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรแล้ว ต่อมาได้หย่าขาดกับภริยาที่คลอดบุตร (คนเดิม) แล้วจดทะเบียนสมรสใหม่ และภริยา (คนใหม่) ได้คลอดบุตรในเวลาไล่เลี่ยกัน ข้าราชการรายนี้จะมีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรอีกครั้งหรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐ วรรคแรกได้กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการจะได้หย่าขาดกับภริยาที่คลอดบุตร (คนเดิม) และจดทะเบียนสมรสใหม่กับภริยาที่คลอดบุตร (คนใหม่) ข้าราชการย่อมมีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย (คนใหม่) ที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๐

คำถามข้อ ๔๔: กรณีที่ข้าราชการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ หากกลับมาปฏิบัติราชการ ๑ วัน ในช่วงระหว่างการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรแล้ว ข้าราชการผู้นั้นจะขอลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรต่อไปอีกจนครบ ๑๕ วันทำการ ได้หรือไม่

คำตอบ: ไม่ได้

คำถามข้อ ๔๕: หากข้าราชการได้ใช้สิทธิลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรจนครบกำหนดระยะเวลา ๑๕๐ วันทำการ (โดยไม่ได้รับเงินเดือน) แล้ว จะสามารถขอลากิจส่วนตัวอีก ๔๕ วันทำการ (โดยได้รับเงินเดือน) ได้หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลากิจส่วนตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต ซึ่งระเบียบฯ มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้ “กิจส่วนตัว” อันเป็นมูลเหตุที่จะขออนุญาตการลา กิจส่วนตัวได้นั้น ควรเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะส่วนตัวและมีความจำเป็นอย่างแท้จริง เช่น ลาไปเพื่อพาบิดา ไปพบแพทย์ หรือลาไปเพื่อจัดการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เป็นต้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการ รายนี้ได้ใช้สิทธิลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรจนครบกำหนดระยะเวลาการลาแล้ว โดยหลักการแล้ว ข้าราชการรายดังกล่าวจะต้องกลับเข้าปฏิบัติราชการตามตำแหน่งหน้าที่ในวันทำงานถัดไป แต่หากข้าราชการผู้นั้นมีความประสงค์จะขอลากิจส่วนตัวต่อไปอีก ๔๕ วันทำการตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๑ ก็เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาที่จะพิจารณาอนุญาตการลาหรือไม่ก็ได้ ตามที่เห็นสมควร ส่วนการที่จะได้รับเงินเดือนระหว่างลาหรือไม่อย่างไร นั้น ย่อมเป็นไปตามที่พระราชกฤษฎีกา เกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน กำหนด ซึ่งในปัจจุบัน พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่น ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๔๖: กรณีที่ข้าราชการใช้สิทธิการลาคลอดบุตร ๙๐ วัน และใช้สิทธิลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตร ต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่ได้รับเงินเดือน ในการคำนวณเงินเดือนระหว่างการลา สำหรับการลา กิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตร จะต้องนำวันลา กิจส่วนตัว ๔๕ วันทำการมาหักออกด้วย กล่าวคือ ๑๕๐ วันทำการ - ๔๕ วันทำการ = ๑๐๕ วันทำการ ใน ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่ได้เงินเดือนระหว่างการลา ส่วน ๔๕ วันทำการ ใน ๑๕๐ วันทำการโดยได้รับเงินเดือนระหว่างการลา ใช่หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๖ กำหนดให้การให้ ได้รับเงินเดือนระหว่างการลา ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งในปัจจุบันพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่าย เงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น การคำนวณเงินเดือนระหว่างการลาสำหรับการลา กิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตร จึงต้องเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะ เดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๔๗: ข้าราชการรายหนึ่งได้คลอดบุตรเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ข้าราชการผู้นี้จะต้องขอ ลาคลอดบุตร โดยเริ่มลา ก่อนวันที่คลอด ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ หรือเริ่มลาหลังวันที่คลอด ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ และเมื่อรวมวันลาแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน ใช่หรือไม่ หากใช่ กรณี ลาหลังวันที่คลอด ในวันที่ ๑ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ จะต้องใช้สิทธิการลาประเภทใด

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๙ วรรคสอง กำหนดให้การลาคลอบุตรจะลาในวันที่คลอด ก่อน หรือหลังวันที่คลอดบุตรก็ได้ แต่เมื่อรวมวันลาแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน ซึ่งระเบียบฯ มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้ผู้ลาได้เตรียมตัวก่อนการคลอดบุตร (ประมาณ ๒ สัปดาห์ก่อนวันที่คลอดบุตร) ได้พักผ่อนร่างกายภายหลังการคลอด และได้เลี้ยงดูบุตรด้วยน้ำนมของมารดา กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อรวมระยะเวลาการลาคลอบุตรก่อนกำหนดคลอด ๒ สัปดาห์ และพักผ่อนหลังคลอดบุตรแล้ว จะต้องไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร ดังนั้น ข้าราชการรายนี้ย่อมสามารถลาในวันก่อนวันที่คลอดบุตร คือวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ลาในวันที่คลอดบุตร คือวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ หรือลาในวันหลังวันที่คลอดบุตร คือวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ก็ได้ แต่เมื่อนับรวมวันลาแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร

คำถามข้อ ๔๘: การลาพักผ่อนคาบเกี่ยวกับการลาคลอบุตร เช่น ขอลาพักผ่อนตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๐ มกราคม และลาคลอบุตรตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ไว้ (เนื่องจากแพทย์นัดผ่าคลอด) แต่เมื่อลาพักผ่อนมาจนถึงวันที่ ๕ มกราคม ได้คลอดบุตรในวันนั้น กรณีมีปัญหาว่า สิทธิการลาพักผ่อนจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๕ มกราคม หรือไม่ และจะต้องนับวันลาคลอบุตรตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ใช่หรือไม่ หรือจะสามารถลาพักผ่อนได้จนถึงวันที่ ๑๐ มกราคม และลาคลอบุตรตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ตามที่ได้ขออนุญาตการลาไว้เดิม

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๙ วรรคสี่ ได้กำหนดให้การลาคลอบุตรคาบเกี่ยวกับการลาประเภทใดซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการลาประเภทนั้นให้ถือว่าการลาประเภทนั้นสิ้นสุดลง และให้นับเป็นการลาคลอบุตรตั้งแต่วันเริ่มวันลาคลอบุตรเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการรายนี้ได้คลอดบุตรในวันที่ ๕ มกราคม ซึ่งอยู่ในช่วงการลาพักผ่อนที่ยังไม่ครบกำหนด เป็นผลทำให้มีการลาคลอบุตรคาบเกี่ยวกับการลาพักผ่อนซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการลาพักผ่อน การลาพักผ่อนดังกล่าวจึงต้องสิ้นสุดลง และให้นับเป็นการลาคลอบุตรตั้งแต่วันเริ่มวันลาคลอบุตร คือ วันที่ ๕ มกราคม ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๙ วรรคสี่

คำถามข้อ ๔๙: กรณีที่ข้าราชการหญิงได้ใช้สิทธิลาคลอบุตรรวม ๙๐ วัน แล้ว ต่อมาหากบุตรเสียชีวิตในระหว่างการลาคลอบุตรนั้น ข้าราชการรายนี้จะสามารถใช้สิทธิลาคลอบุตรต่อไปได้อีกหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๙ มิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขการสิ้นสุดของการลาคลอบุตรไว้ ดังนั้น แม้ว่าเด็กที่คลอดออกมาจะเสียชีวิตในภายหลังย่อมไม่กระทบถึงสิทธิของการลาคลอบุตรที่มีอยู่ของข้าราชการรายนี้ หากข้าราชการรายดังกล่าวยังมีความประสงค์จะใช้สิทธิลาคลอบุตรรวม ๙๐ วัน ก็ย่อมจะใช้สิทธิลาคลอบุตรเต็มจำนวนต่อไปได้ แต่ถ้าหากประสงค์จะใช้สิทธิลาคลอบุตรน้อยกว่าสิทธิที่มีอยู่ดังกล่าวเอง หรือประสงค์จะขอยกเลิกวันลาที่เหลืออยู่ก็ย่อมจะกระทำได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ วรรคเจ็ด

คำถามข้อ ๕๐: สืบเนื่องจากคำถามข้อ ๔๙ หากบุตรเสียชีวิตในระหว่างการลาคลอบุตร ข้าราชการชายจะยังคงมีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรรายนี้ต่อไปอีกได้หรือไม่

คำตอบ: กรณีบุตรที่คลอดเสียชีวิต ข้าราชการชายผู้เป็นสามียังคงมีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร แต่ในทางกลับกัน หากเป็นกรณีที่ภริยาเสียชีวิต ข้าราชการชายผู้เป็นสามีจะไม่มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรนับตั้งแต่วันที่ภริยาเสียชีวิต

คำถามข้อ ๕๑: การขอยกเลิกการลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตร มีแบบใบขอยกเลิกการลาดังกล่าวหรือไม่

คำตอบ: ให้ใช้แบบใบขอยกเลิกวันลา ท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕

คำถามข้อ ๕๒: กรณีที่ข้าราชการใช้สิทธิการลาคลอดบุตร ๙๐ วัน แต่ในระหว่างการลาคลอดบุตรดังกล่าว จำเป็นต้องเดินทางไปเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ และเบิกค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามสิทธิที่มีอยู่ เมื่อเสร็จสิ้นการเสนอผลงานแล้ว ข้าราชการรายนี้จะขอใช้สิทธิลาคลอดบุตรที่เหลืออยู่ต่อไปอีกได้หรือไม่ หรือว่าการลาคลอดบุตรของข้าราชการรายนี้สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่การเดินทางไปเสนองานนั้น

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้น การลาคลอดบุตรได้สิ้นสุดลงแล้วนับตั้งแต่วันที่ข้าราชการได้เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ และจะขอกลับมาใช้สิทธิลาคลอดบุตรในครั้งนั้นต่อไปอีกไม่ได้

คำถามข้อ ๕๓: กรณีที่ข้าราชการจะใช้สิทธิลาพักผ่อน ๑ วัน เพื่อไปพบแพทย์ตามกำหนดนัดของแพทย์ ในวันนั้น จะถือว่าผิดวัตถุประสงค์ของการลาพักผ่อนหรือไม่

คำตอบ: การไปพบแพทย์โดยปกติทั่วไป หากไม่มีลักษณะเป็นการไปพบแพทย์เพื่อทำการบำบัดรักษาอาการที่เจ็บป่วยโดยตรงนั้น ก็น่าจะใช้สิทธิลาพักผ่อนได้โดยไม่ถือเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของการลาแต่อย่างใด

คำถามข้อ ๕๔: ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน จะมีสิทธิสะสมวันลาพักผ่อนที่มีได้ใช้ระหว่างนั้นได้หรือไม่ และภายหลังที่ได้กลับมารายงานตัวเข้าปฏิบัติราชการแล้ว จะสามารถลาพักผ่อนในปีงบประมาณนั้นได้เท่าใด

คำตอบ: ข้าราชการได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาฯ ได้ โดยไม่มีข้อกำหนดให้ออกจากราชการ ย่อมถือว่าความเป็นข้าราชการของผู้ล่ายอมต่อเนื่องมาตลอด จึงไม่อยู่ในเงื่อนไขบังคับของข้อยกเว้นตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ (๑) - (๔) จึงมีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีงบประมาณหนึ่งได้ ๑๐ วันทำการ ซึ่งหากผู้ล่ายังได้ใช้สิทธิลาพักผ่อนดังกล่าวนั้น หรือใช้สิทธิแล้วแต่ไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ย่อมมีสิทธิสะสมวันที่ยังไม่ได้ลาในปีงบประมาณนั้นรวมเข้ากับปีงบประมาณต่อไป ภายหลังจากเมื่อกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๔

คำถามข้อ ๕๕: ขอทราบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีข้าราชการขอลาพักผ่อน และขออนุญาตเดินทางไปต่างประเทศระหว่างการลาพักผ่อนดังกล่าว และจะใช้แบบใบลาใด

คำตอบ: การลาพักผ่อนของข้าราชการ ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๕ การลาพักผ่อน ข้อ ๒๓ - ข้อ ๒๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยให้ใช้แบบใบลาพักผ่อนท้ายระเบียบฯ ส่วนการขออนุญาตเดินทางไปต่างประเทศระหว่างการลาพักผ่อนดังกล่าว นั้น ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ของระเบียบฯ โดยไม่มีแบบของการขออนุญาตเดินทางไปต่างประเทศฯ ซึ่งในทางปฏิบัติ ข้าราชการจะจัดทำเป็นบันทึกเสนอขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจอนุญาต และแนบเอกสารใบลาพักผ่อนประกอบการพิจารณาด้วย

คำถามข้อ ๕๖: กรณีข้าราชการได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการ จะนับวันลาเช่นเดียวกับข้าราชการบรรจุใหม่หรือไม่

คำตอบ: กรณีขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการได้ออกจากราชการด้วยสาเหตุใด เช่น กรณีที่ข้าราชการได้ออกจากราชการเพราะเหตุส่วนตัว แล้วต่อมาได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการอีก จะไม่มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการยังไม่ถึง ๖ เดือน แต่ถ้าเป็นกรณีที่ข้าราชการได้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือเพื่อไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ แล้วต่อมาได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการอีก ย่อมมีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการในทันที เป็นต้น

คำถามข้อ ๕๗: ข้าราชการในสังกัดกระทรวงแห่งหนึ่งจะเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ โดยบริษัทเอกชนยินดีจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ข้าราชการผู้นั้นจะต้องขอลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือไม่

คำตอบ: การที่ข้าราชการจะต้องลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ หรือไม่นั้น ต้องเป็นกรณีที่ข้าราชการดังกล่าวได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ เสียก่อน และเมื่อข้าราชการได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ดังกล่าวแล้ว จะต้องหยุดราชการไป ข้าราชการจึงต้องขออนุญาตลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๓ ต่อไปด้วย แต่ถ้าหากไม่ใช่กรณีที่ข้าราชการดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้ว ข้าราชการอาจจะต้องใช้สิทธิการลาพักผ่อนหรือการลากิจส่วนตัว

คำถามข้อ ๕๘: มติคณะรัฐมนตรีฉบับใดที่กำหนดให้การไปศึกษาดูงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งจะเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศกับบริษัทขายยา จะต้องลาพักผ่อนไปเท่านั้น

คำตอบ: การตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีในเบื้องต้นอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอได้โปรดสอบถามไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๕๙: สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีช่วงปิดภาคเรียน หากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ยังต้องมาทำงานตามปกติ โดยไม่ได้หยุดราชการหรือใช้สิทธิการลาประเภทอื่นใด ข้าราชการดังกล่าวจะมีสิทธิลาพักผ่อนในช่วงวันที่มิได้หยุดภาคการศึกษาหรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๘ ได้กำหนดให้ข้าราชการประเภทใดที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและมีวันหยุดภาคการศึกษา หากได้หยุดราชการตามวันหยุดภาคการศึกษาเกินกว่าวันลาพักผ่อนตามระเบียบนี้ ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ ดังนั้นในหลักการ หากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และมีวันหยุดภาคการศึกษา หากได้หยุดราชการตามวันหยุดภาคการศึกษาเกินกว่าวันลาพักผ่อนตามระเบียบนี้ ย่อมไม่มีสิทธิลาพักผ่อนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

คำถามข้อ ๒๐: ข้าราชการที่นับถือศาสนาพุทธ จะใช้สิทธิลาอุปสมบทได้กี่วัน

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๙ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชา ตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตก่อนวันอุปสมบทไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน ดังนั้น โดยที่ระเบียบฯ ได้กำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการขออนุญาตการลาอุปสมบทก่อนวันอุปสมบทเท่านั้น โดยมีได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาการลาอุปสมบทไว้แต่อย่างใด กรณีจึงขึ้นอยู่กับความประสงค์ (จิตศรัทธา) ของข้าราชการว่าจะใช้สิทธิลาอุปสมบทเป็นระยะเวลาเท่าใด ส่วนการพิจารณาให้ข้าราชการลาอุปสมบทได้หรือไม่นั้น เป็นดุลพินิจของปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง แล้วแต่กรณี ที่จะพิจารณา

คำถามข้อ ๒๑: กรณีที่ข้าราชการได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบท หากเกินระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบทแล้ว จะขอลาอุปสมบทต่อไปอีก จะถือว่าเป็นการลาอุปสมบทครั้งที่ ๒ ใช่หรือไม่ และจะไม่ได้รับเงินเดือนระหว่างลาอุปสมบทครั้งที่ ๒ ด้วยใช่หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ลาอุปสมบท จะต้องกลับมารายงานตัวเข้าปฏิบัติราชการ ภายใน ๕ วันนับแต่วันที่ลาสิกขา ทั้งนี้ จะต้องนับรวมอยู่ภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตการลา ซึ่งในหลักการของระเบียบฯ การลาอุปสมบทของข้าราชการย่อมสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดวันลา นั้น และข้าราชการจะต้องกลับมาปฏิบัติราชการในวันทำงานถัดไป กรณีที่ครบระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบทแล้ว ข้าราชการยังไม่ได้กลับมาปฏิบัติราชการในวันทำงานถัดไป หากแต่ข้าราชการมีประสงค์จะขอลาอุปสมบทต่อไปอีก ซึ่งเป็นการลาอุปสมบทที่มีระยะเวลาต่อเนื่อง แต่โดยที่ระเบียบฯ มิได้กำหนดให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่งตั้งเช่นการลาป่วยหรือการลากิจส่วนตัวที่มีระยะเวลาต่อเนื่องกัน ซึ่งให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่งได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ วรรคสาม ดังนั้น ในหลักการจึงต้องมีการขออนุญาตลาอุปสมบทใหม่ในส่วนที่เกินกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบทนั้น โดยผู้ลาจะต้องขออนุญาตลาอุปสมบทอีกครั้งหนึ่งต่อปลัดกระทรวงตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๙ ส่วนการที่จะได้รับเงินเดือนระหว่างลาอุปสมบทอีกครั้งหนึ่งด้วยหรือไม่ นั้น เนื่องจากระเบียบฯ ข้อ ๑๖ ได้กำหนดให้การให้ได้รับเงินเดือนระหว่างการลา ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งในปัจจุบันพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๒๒: ข้าราชการที่นับถือศาสนาอิสลาม จะใช้สิทธิลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ๒๐ วัน ได้หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๙ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการที่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งประสงค์จะลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตก่อนวันเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปประกอบพิธีฮัจย์แล้ว จะต้องออกเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันเริ่มลา และจะต้องกลับมารายงานตัวเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่เดินทางกลับถึงประเทศไทยหลังจาก

การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ทั้งนี้ จะต้องนับรวมอยู่ภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตการลา ดังนั้น กรณีจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการได้ออกเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันเริ่มลา และเมื่อประกอบพิธีฮัจย์แล้วเสร็จ ข้าราชการได้เดินทางกลับถึงประเทศไทย และรายงานตัวเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่เดินทางกลับถึงประเทศไทยหลังจากการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ มีระยะเวลา รวมทั้งสิ้นเท่าใด ก็จะเป็นระยะเวลาของการลาไปประกอบพิธีฮัจย์

คำถามข้อ ๖๓: ข้าราชการได้รับทุนการศึกษาระดับปริญญาโทเพื่อไปศึกษาต่อในประเทศ โดยหลักสูตรการศึกษาในประเทศดังกล่าวมีการไปศึกษาดูงานในต่างประเทศด้วย ข้าราชการรายนี้จะต้องขอลาไปศึกษาฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๓ อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะไปต่างประเทศในระหว่างการลาตามระเบียบนี้ หรือในระหว่างวันหยุดราชการ ให้เสนอขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น กรณีจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่า การที่จะไปศึกษาดูงานในต่างประเทศดังกล่าวนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการไปศึกษาในประเทศหรือไม่ (กรณีจะต้องถึงขนาดที่ว่าหากไม่เดินทางไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ จะไม่สำเร็จการศึกษา) หากถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการไปศึกษาในประเทศแล้ว การเดินทางไปต่างประเทศในช่วงเวลาดังกล่าวจะต้องขอลาศึกษาฯ ในประเทศตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๓๓ และขออนุญาตเดินทางไปต่างประเทศระหว่างการลาศึกษาฯ ในประเทศด้วยตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง

คำถามข้อ ๖๔: การลาไปต่างประเทศ ซึ่งมีใช้การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ แต่เป็นการลาไปเที่ยวต่างประเทศช่วงปิดเทอม เป็นการลาประเภทใด

คำตอบ: การไปเที่ยวต่างประเทศช่วงปิดเทอม (คำถามมีข้อเท็จจริงไม่ชัดเจน) หากเป็นข้าราชการประเภทที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและมีวันหยุดภาคการศึกษา จะต้องใช้สิทธิลาพักผ่อนให้เป็นไปตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๘ ประกอบข้อ ๒๓ และข้าราชการดังกล่าวจะต้องขออนุญาตเดินทางไปต่างประเทศระหว่างการลาพักผ่อนดังกล่าวตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓ ด้วย

คำถามข้อ ๖๕: กรณีที่ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยของรัฐ (ตำแหน่งคณบดี) ได้รับเชิญให้ไปบรรยาย ณ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เป็นเวลา ๒ เดือน จะถือเป็นการลาประเภทใดหรือไม่ และผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้นไม่อาจถือเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ส่วนจะถือเป็นการลาประเภทใดหรือไม่ นั้น น่าจะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หากเข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว ข้าราชการก็สมควรจะต้องขอลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๔ ด้วย

คำถามข้อ ๖๖: การลาติดตามคู่สมรสเกิน ๒ ปี สามารถจะกระทำได้หรือไม่

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๖ วรรคหนึ่ง

กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาติดตามคู่สมรส ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึง ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ลาได้ไม่เกิน ๒ ปี และในกรณีจำเป็นอาจอนุญาตให้ลาต่อได้อีก ๒ ปี แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกิน ๔ ปี ถ้าเกิน ๔ ปีให้ลาออกจากราชการ ดังนั้น หากกรณีมีเหตุผลความจำเป็น ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรส (ครั้งแรก) ไม่เกิน ๒ ปี อาจขออนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรสต่อไปได้อีกไม่เกิน ๒ ปี แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกิน ๔ ปี ถ้าเกิน ๔ ปี ให้ลาออกจากราชการ

คำถามข้อ ๒๗: หากข้าราชการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็ง จะสามารถใช้สิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้หรือไม่

คำตอบ: หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็ง จะต้องใช้สิทธิการลาป่วยเท่านั้น ข้าราชการจะสามารถใช้สิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้ก็ต่อเมื่อข้าราชการผู้นั้นตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการเพราะเหตุต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

คำถามข้อ ๒๘: ในปีงบประมาณหนึ่ง ข้าราชการจะสามารถลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้กี่ครั้ง และในการลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพครั้งหนึ่ง จะสามารถลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้อย่างน้อยกี่วันหรือกี่เดือน

คำตอบ: ไม่ว่าจะอยู่ในปีงบประมาณเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ข้าราชการที่ทุพพลภาพหรือพิการเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุอื่นนอกจากเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือเหตุกระทำการตามหน้าที่ มีสิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพครั้งหนึ่ง (หนึ่งครั้งต่อเหตุที่ทุพพลภาพหรือพิการในครั้งนั้น) ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙

คำถามข้อ ๒๙: ในระหว่างการเดินทางจากที่พักของข้าราชการตำรวจเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่เวรยามประจำหรือระหว่างการเดินทางกลับหลังจากที่ออกเวรยามประจำไปยังที่พักแล้วเกิดอุบัติเหตุถึงกับทุพพลภาพ จะมีสิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง ได้หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ข้าราชการผู้ใดได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ หากข้าราชการผู้นั้นประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ แล้วแต่กรณี มีสิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน ดังนั้น กรณีจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่าการที่ข้าราชการตำรวจได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการดังกล่าวมีสาเหตุเนื่องมาจากเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือเหตุกระทำการตามหน้าที่หรือไม่ หากได้ความตามนั้นจริง ข้าราชการตำรวจรายดังกล่าวก็ย่อมมีสิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง ได้

คำถามข้อ ๗๐: ส่วนราชการจะพิจารณาได้อย่างไรว่า หลักสูตรที่ข้าราชการผู้ทุพพลภาพหรือพิการจะขอลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพเป็นหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

คำตอบ: กรณีขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเภทของความทุพพลภาพหรือพิการ ตำแหน่งหน้าที่ และงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการ ซึ่งส่วนราชการจะต้องนำมาพิจารณาประกอบกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่จะข้าราชการลาไปเข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละกรณี ๆ ไป

คำถามข้อ ๗๑: การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างการเดินทางไปปฏิบัติราชการ ณ สถานที่ตั้งของส่วนราชการ ข้าราชการมีอาการเส้นโลหิตในสมองแตกจนเป็นเหตุให้พิการจะสามารถขอลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙ วรรคสอง กำหนดให้ข้าราชการที่ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการเพราะเหตุอื่นนอกจากที่กำหนดในข้อ ๓๙ วรรคหนึ่ง และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นยังสามารถรับราชการต่อไปได้ หากข้าราชการผู้นั้นประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตพิจารณาให้ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพดังกล่าวครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน กรณีที่ข้าราชการมีอาการเส้นโลหิตในสมองแตกจนเป็นเหตุให้พิการขณะเดินทางไปปฏิบัติราชการ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การที่ข้าราชการได้ป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะเหตุอื่นใด ซึ่งมีใช่เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่แล้ว เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นยังสามารถรับราชการต่อไปได้ และข้าราชการผู้นั้นประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตพิจารณาให้ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพดังกล่าวครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๓๙ วรรคสอง

คำถามข้อ ๗๒: หลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพต้องเป็นหลักสูตรที่ทางราชการจัดขึ้นเท่านั้นใช่หรือไม่ เอกชนจะจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้หรือไม่ และข้าราชการจะขอลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพตามสถานฟื้นฟูต่าง ๆ เองได้หรือไม่

คำตอบ: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙ วรรคสาม ได้กำหนดให้หลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ ต้องเป็นหลักสูตรที่ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรการกุศลอันเป็นสาธารณะ หรือสถาบันที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของทางราชการ เป็นผู้จัดหรือร่วมจัด กรณีที่สถาบันเอกชนโดยทั่วไปจะจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ แล้วแต่กรณี นั้น หลักสูตรดังกล่าวของสถาบันเอกชนจะต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานของทางราชการด้วย ข้าราชการผู้ลางจึงจะสามารถขอลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้

คำถามข้อ ๗๓: หากข้าราชการที่ทุพพลภาพหรือพิการเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ราชการ ได้ใช้สิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ โดยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เป็นเวลา ๑ ปี แล้ว

และต่อมาภายหลังจากที่ได้สำเร็จการฝึกอบรมแล้ว ข้าราชการผู้นั้นมิได้ลาออกไปประกอบอาชีพอื่นตามที่ได้ไปเข้ารับการฝึกอบรม จะขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือไม่
คำตอบ: กรณีไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เมื่อข้าราชการที่ทุพพลภาพหรือพิการเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ราชการ ได้แสดงความประสงค์เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ และได้ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพในหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพตามความประสงค์ของตน ย่อมแสดงให้เห็นเป็นนัยสำคัญว่า ภายหลังจากที่ได้สำเร็จการฝึกอบรมแล้ว ข้าราชการผู้นั้นจะต้องลาออกไปประกอบอาชีพอื่นตามที่ได้ไปฝึกอบรมดังกล่าว

คำถามข้อ ๗๔: ข้าราชการจะสามารถลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้กี่ครั้ง

คำตอบ: ข้าราชการมีสิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๙ ทั้งนี้ การใช้สิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพดังกล่าว ย่อมจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละกรณี ๆ ไป (๑ ครั้งต่อเหตุทุพพลภาพหรือพิการที่เกิดขึ้นครั้งนั้น)

คำถามข้อ ๗๕: หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ ในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ จะขอลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ และจะขอลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอีกครึ่งหนึ่ง ได้หรือไม่

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้น ข้าราชการรายนี้จะต้องเลือกใช้สิทธิว่า จะขอลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือจะขอลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ กรณีใดกรณีหนึ่งเท่านั้น

คำถามข้อ ๗๖: ข้าราชการสตรีมีสิทธิลาไปปฏิบัติธรรมได้ตามกฎระเบียบใด และมีสิทธิลาได้กี่วัน ถ้าลาไปปฏิบัติธรรมช่วง ๑๐ - ๑๕ วัน หรือน้อยกว่านั้น สามารถลาไปปฏิบัติธรรมได้หรือไม่ และจะได้รับเงินเดือนระหว่างลาไปปฏิบัติธรรมหรือไม่

คำตอบ: คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ได้มีมติเห็นชอบให้ข้าราชการสตรีมีสิทธิลาไปถือศีลและปฏิบัติธรรมได้ ณ สำนักปฏิบัติธรรมที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติครั้งหนึ่งตลอดอายุราชการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลา ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน

คำถามข้อ ๗๗: หากส่วนราชการจะกำหนดเวลาทำงานของข้าราชการในสังกัด โดยให้เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. และหยุดพักกลางวันเวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. สามารถจะกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ ข้อ ๑ ได้กำหนดเวลาทำงาน ให้เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น. หยุดกลางวัน เวลา ๑๒.๐๐ น. ถึง ๑๓.๐๐ น. และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ข้อ ๓ ได้กำหนดให้ถ้าส่วนราชการใดจะใช้ระเบียบพิเศษนอกเหนือไปจากที่กล่าวข้างต้น เพื่อความสะดวกก็ให้ทำได้

แต่เมื่อคำนวณเวลาทำงานรวมกันในสัปดาห์หนึ่ง ๆ แล้ว ต้องเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนรวมเวลาราชการในสัปดาห์หนึ่ง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งโดยหลักการแล้ว หากส่วนราชการมีเหตุผลความจำเป็นเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติราชการ ส่วนราชการนั้นจะใช้ระเบียบพิเศษนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ก็ย่อมสามารถกระทำได้ แต่เมื่อคำนวณเวลาทำงานรวมกันในสัปดาห์หนึ่ง ๆ แล้ว ต้องเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนรวมเวลาราชการในสัปดาห์หนึ่ง ๆ ดังกล่าวข้างต้นตามนัยข้อ ๓ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

คำถามข้อ ๗๘: ข้าราชการมาทำงานสายติดต่อกัน ๓ วัน จะนับว่ามีวันมาสายกี่ครั้ง (ส่วนราชการกำหนดให้ข้าราชการในสังกัดมีวันมาสายในปีงบประมาณหนึ่งได้ไม่เกิน ๑๒ ครั้ง)

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการมาทำงานสายของข้าราชการไว้แต่อย่างใด กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวโดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๗๙: กรณีลูกจ้างประจำและพนักงานราชการจะได้รับสิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรและสิทธิการลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ ซึ่งกำหนดเพิ่มเติมใหม่รวม ๒ ประเภทนี้ด้วยหรือไม่

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง กรณีการลาหยุดราชการของลูกจ้างประจำ ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวโดยตรงต่อไป และกรณีการลาหยุดราชการของพนักงานราชการ ขอได้โปรดสอบถามไปยังสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวโดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๘๐: ลูกจ้างชั่วคราว (ตามสัญญาจ้าง) ของส่วนราชการ สามารถใช้สิทธิการลา รวม ๑๑ ประเภทตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนด ได้หรือไม่

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างชั่วคราว กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง กรณีการลาหยุดราชการของลูกจ้างชั่วคราว ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวโดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๘๑: หากเป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือบุคลากรประเภทอื่น ๆ ในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ การไปต่างประเทศระหว่างการลาหรือระหว่างวันหยุดราชการ จะต้องขออนุญาตหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมด้วยหรือไม่

คำตอบ: เนื่องจากลูกจ้างชั่วคราวหรือบุคลากรประเภทอื่น ๆ ในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ มิได้อยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้

คำถามข้อ ๘๒: การลาหยุดราชการของลูกจ้างประจำของส่วนราชการจะนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมได้หรือไม่

คำตอบ: เนื่องจากลูกจ้างประจำของส่วนราชการมิได้อยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง กรณีการลาหยุดราชการของลูกจ้างประจำ ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวโดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๘๓: กรณีข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปเป็นอาจารย์แลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ (ราว ๒ เดือน) จะถือเป็นการลาประเภทใด หรือจะถือเป็นการเดินทางไปราชการ

คำตอบ: เดิมระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ” ให้หมายความรวมถึง การไปปฏิบัติงานตามโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ด้วย ดังนั้น เมื่อข้าราชการได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานตามโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์แล้ว ข้าราชการก็ต้องลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย แต่เนื่องจากปัจจุบันระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๔ ได้กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาอนุญาตโดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ ดังนั้น กรณีจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่า การไปปฏิบัติงานตามโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ดังกล่าวอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ข้าราชการจะต้องถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ หากอยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าว ข้าราชการก็สมควรจะต้องลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๓๔ ด้วย

คำถามข้อ ๘๔: ข้าราชการที่ไปปฏิบัติงานประจำในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส) มีวันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้กี่วัน

คำตอบ: การลาพักผ่อนของข้าราชการที่ไปปฏิบัติงานประจำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ย่อมเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งระเบียบฯ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่าสามเดือน มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีหนึ่งได้เพิ่มขึ้นอีกสี่วันทำการ ถ้าในปีใด เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้ใดมิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้วแต่ไม่ครบสี่วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อ ๆ ไปได้ แต่วันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกินสี่วันทำการ

คำถามข้อ ๘๕: การเพิ่มจำนวนวันลาพักผ่อนประจำปีอีก ๑๐ วันทำการ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีให้นำวันลาพักผ่อนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวไปสะสมในปีงบประมาณถัดไป หากข้าราชการในเขตพื้นที่ดังกล่าวลาพักผ่อนประจำปีไปแล้ว ๑๕ วันทำการ จะหักวันลาพักผ่อนในส่วนใดออก

คำตอบ: กรณีดังกล่าวข้างต้น ย่อมไม่อาจแยกวันลาพักผ่อนที่มีอยู่ทั้งหมดของเป็นส่วน ๆ ออกจากกันได้

คำถามข้อ ๘๖: การกำหนดให้วันตรุษอีดิลฟิตรี และวันตรุษอีดิลอัฎฮา ซึ่งเป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม เป็นวันหยุดราชการประจำปีเฉพาะในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ใช่หรือไม่ ส่วนข้าราชการที่นับถือศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ จะมีวันตรุษอีดิลฟิตรี และวันตรุษอีดิลอัฎฮา เป็นวันหยุดราชการประจำปีด้วยหรือไม่

คำตอบ: คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้จังหวัดปัตตานี สตูล ยะลา และนราธิวาส หยุดราชการเพิ่มขึ้นเนื่องในวันตรุษอีดิลฟิตรี (วันรายอปอซอ) ๑ วัน และวันตรุษอีดิลอัฎฮา (วันรายอฮัจยี) ๑ วัน เพื่อเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ข้าราชการได้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลามตามสมควรด้วย ตามนัยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ พ.ศ. ๒๕๑๗ (แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๑๙ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๗) และให้จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล หยุดราชการเพิ่มขึ้นอีก ๑ วัน เนื่องในวันตรุษจีน ซึ่งเป็นวันสำคัญของชาวไทยเชื้อสายจีน ตามนัยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๕ (แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕) ส่วนข้าราชการที่นับถือศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่จังหวัดอื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้หยุดราชการในวันดังกล่าวได้

คำถามข้อ ๘๗: เดิมเป็นข้าราชการประเภทอื่น (ข้าราชการทหาร) ต่อมาภายหลังได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน จะสามารถนับเวลาราชการต่อเนื่องกันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการนับเวลาราชการต่อเนื่องกันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๘๘: ในทางปฏิบัติพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยอนุโลม ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีพนักงานในสถาบันอุดมศึกษารายหนึ่งเจ็บป่วยที่มีระยะเวลายาวนาน (โรคหลอดเลือดในสมองตีบ) และแพทย์ผู้ทำการรักษาไม่สามารถลงความเห็นว่าหายเป็นปกติได้เมื่อใด และจะกลับมาปฏิบัติงานได้เมื่อใด สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษารายนี้ได้ขอลาป่วยไปแล้วประมาณ ๑๐๐ วัน โดยมีใบรับรองของแพทย์ ในกรณีเช่นนี้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลาป่วยที่มีระยะเวลายาวนานดังกล่าวไว้หรือไม่ และต้องจ่ายหรืองดการจ่ายเงินเดือนระหว่างการลานั้นด้วยหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้มีขั้บังคับแก่พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้

คำถามข้อ ๘๙: การสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ราชการ เกิน ๑๒๐ วัน จะต้องเสนอขออนุมัติตั้งแต่วันที่เริ่มป่วยหรือตั้งแต่วันที่เกิน ๑๒๐ วัน

คำตอบ: โดยที่พระราชบัญญัติสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๐: ข้าราชการรายหนึ่งประสบอุบัติเหตุในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยยื่นใบลาป่วยตั้งแต่วันที่ประสบอุบัติเหตุ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นได้รับทราบและพิจารณาแล้วเห็นควรอนุญาตให้ลา แต่เมื่อเสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาอนุญาตการลาป่วยดังกล่าว ปรากฏว่า เป็นวันหลังจากวันที่ระเบียบฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ขอทราบว่า ในกรณีเช่นนี้ จะต้องใช้ระเบียบฉบับใด

คำตอบ: เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับบทเฉพาะกาลไว้แต่อย่างใด หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา ยังมิได้พิจารณาอนุญาตการลาป่วยภายหลังจากวันที่ระเบียบฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ก็จำเป็นต้องย้อนกลับมาเสนอหรือจัดส่งใบลาและพิจารณาอนุญาตการลาป่วยใหม่ โดยแนบเอกสารใบลาฉบับเดิมทั้งหมด

คำถามข้อ ๙๑: พนักงานราชการสามารถใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่พนักงานราชการ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๒: ขอทราบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการลาพักผ่อนของลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว และเดินทางไปต่างประเทศระหว่างการลาพักผ่อน จะอนุญาตตามระเบียบใด ข้อใด และใช้แบบใบลาใด และผู้ใดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๓: ขอทราบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการลาออกของลูกจ้างประจำ จะใช้ระเบียบใด เป็นแนวทางปฏิบัติ และผู้ใดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๔: ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วยบรรจุเข้ารับราชการไม่ครบ ๒ ปี จะมีสิทธิลาป่วย ลากิจส่วนตัว และลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๕: ข้าราชการครูประสบอุบัติเหตุในระหว่างเดินทางไปปฏิบัติราชการจะสามารถใช้สิทธิการลาป่วยตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้หรือไม่ รวมทั้งกรณีของลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวด้วย

คำตอบ: เนื่องจากพระราชบัญญัติสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๖: ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ จะสามารถนำไปใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการโดยอนุโลมได้หรือไม่

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๗: ลูกจ้างชั่วคราวมีสิทธิลาป่วยโดยไม่หักเงินเดือนได้เมื่อใด ภายหลังจากปฏิบัติงานมาแล้ว ๖ เดือน ใช่หรือไม่

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างชั่วคราว กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

คำถามข้อ ๙๘: พนักงานราชการมีสิทธิลาไปช่วยภริยาที่คลอดบุตรหรือไม่

คำตอบ: โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้ใช้บังคับแก่พนักงานราชการ กรณีจึงไม่อาจให้คำปรึกษาในเรื่องนี้ได้ อนึ่ง ขอได้โปรดสอบถามไปยังสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงต่อไป

หมายเหตุ:

๑. คำถามทั้งหมดได้รับการแก้ไขปรับปรุงข้อความให้แตกต่างจากคำถามต้นฉบับเดิม เพื่อความเหมาะสม และชัดเจนยิ่งขึ้น
๒. คำตอบทั้งหมดเป็นข้อวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในเบื้องต้น

นางกฤตยา จันทระเกษ และคณะ
ผู้ตอบคำถาม
ขอสงวนลิขสิทธิ์เอกสารชุดนี้
สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สิงหาคม ๒๕๕๕